

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PRAŠIMO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63RD CHICAGO 29, ILLINOIS
TEL. 312-55-9500

VOL. XLV

Price 10¢

ANTRADIENIS, RUGPIŪČIO (AUGUST) 22, 1961

Nr. 196

RUSAI LIETUVOJE

IŠŽUDĘ 20,000

PARTIZANŲ

CHICAGO, Ill. — Pranešime iš Vilniaus dienraščio "Chicago Daily News" korespondentas George Waller rašo, kad oficialus Lietuvos komunistų partijos istorikas Romas Šarmaitis jam suteikęs informaciją, jog Lietuvoje buvo išžudyta apie 20,000 "banditų" (taip jie vadina partizanus) ir apie toks pat kiekis žuvęs raudonųjų. Taigi, pačios okupantų įstaigos pripažįsta, kad buvo toks didelis partizanų skaičius.

Korespondentas pasakoja, kad lietuviai partizanai, vakariečių nepadedami, miškuose išsilaikė iki 1950 metų ir kiek vėliau. Dabar Lietuvos komunistų partijoje esą 60,000 narių. Ketvirtadalis jų — moterys.

Kenijos Mau Mau vadai laisvas

NAIROBI, Kenija. — Jomo Kenyatta, afrikiečių nacionalistų vadai, kurie tikisi suvaidinti didžiausią vaidmenį Kenijos ateities politikoje, vakar buvo paleisti iš kalėjimo. Septynerius metus jis buvo kalinamas, arba varžoma jo veikla Mau Mau sukilime.

Mikojanas vėl puolė JAV

Maskvos pirklys mulkina japonus

KYOTO, Japonija. — Nepaisydamas Japonijos vyriausybės pasipiktinimų dėl jo politinių pastabų, A. Mikojanas, Sovietų Sąjungos pirmasis premjeras, užvakar vėl puolė Jungtines Amerikos Valstybes.

Pasak jo, jei II Pasaulinis karas ūmai nebūtų baigtas, ši 1,300 metų buvusi Japonijos sostinė su senovinėmis šventykloomis ir istoriniais turtais būtų buvusi sugriauta Jungtinių Amerikos Valstybių atominių bombų.

Vizituojas rusų pareigūnas, neva atvykęs sustiprinti prekybinių santykių, priminė kairiojo sparno vadams, kad Kyoto

miestą gali ištikti toks pat likimas, kokio susilaukė Hirošima ir Nagasaki.

Vėliau spaudos konferencijoje jis vėl puolė Jungtinių Amerikos Valstybių ir Japonijos abipusę saugumo sutartį, sakydamas, jog ji esanti didžiausia kliūtis pagerinti rusų ir japonų santykius.

Japonų vyriausybė pasipiktinusi dėl Mikojano pakartotinių užsipuolimų prieš paktą, Vakarų ir japonų provokatorišką užsienio politiką. Šis Maskvos prekybininkas atvyko į Japoniją praėjusią savaitę atidaryti jo sparno vadams, kad Kyoto

Johnson grįžo į Washingtoną

BERLYNAS. — JAV viceprezidentas Johnsonas vakar grįžo iš Berlyno į Washingtoną, ir vakar vakare pranešė apie savo kelionę prezidentui Kennedy.

Johnsonas, grįžęs namo, pareiškė, kad kelionė pasisekė, bet dėl Berlyno ir Vokietijos tenka laukti netikėtumų.

Kokių naujų žygių sovietai imsis — palieka Kremliaus pasilptimi. Vakariečiai planuoja juos sutikti.

— Rytinėje Vokietijoje vakar apie 500 vyrų su šautuvais ir kulksvydžiais buvo susitelę.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 22 d.: Šv. Marijos Nekaltos Širdies šventė, Karijonas.

Rugpjūčio 23 d.: Šv. Pilypas Benicijus, Baumilas, Iminė.

Saulė teka 6:06, leidžias 7:42.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — daugiausiai saulėta, apie 70 laipsnių, galimas lietus; rytų — dalinai apsiniaukę.

GIZENGA ISIJUNGIA Į ADOULOS VYRIAUSYBĘ

STANLEYVILLE, Kongas. — Antoine Gizenga rugpjūčio 18 dieną viešai pripažino premjero Cyrille Adoulo vyriausybę, kaip teisėtą Kongo vyriausybę.

Gizenga, remiamas Maskvos, pasirodė Stanleyvilleje ir pranešė, jog jis priima pirmojo vicepremjero postą Adoulo vyriausybėje.

Gizenga materialiai pasisveikino su premjeru Adoula. Abu apsikabino ir susišypsojo.

Tačiau yra ir nesusigiedojimų. Gizenga, Lumumbos šalininkų vadai, nepasakė, kada jis vyks į Leopoldville. 30,000 žmonių minia jis pasakė: "Vyriausybė turės sekti Lumumbos linijos ir jei vyriausybė nutols nuo teisingos linijos, esu pasiryšęs vėl kovoti".

Gizenga turėjo galvoje P. Lumumbą, nužudytą premjerą. Lumumbos linija — Kongas kongiečiams, pasakė prokomunistas Gizenga.

JAV izdo sekretorius Douglas Dillon (kairėje) senatoriui J. W. Fulbright (D. Ark.), senato užsienio reikalų komisijos pirmininkui (viduryje) ir prezidentui Kennedy pranešė apie tarpamerikinę ekonominę ir socialinę konferenciją, įvyksią Urugvajuje už praėjusią ir praėjusią savaitę. Grįžęs izdo sekretorius pranešimą pateikė Baltųjų Rūmų sode. (UPI)

Trujillo bijo revoliucijos, nebent Amerikos jį pripažintų

Revoliucija gali sukelti opoziciją ar kariniai sluoksniai

SAN ISIDRO, Dominikonų Respublika. — Lt. gen. Leonidas Trujillo, jr., šiom dienomis pareiškė, jei Amerikos valstybės neatnaujins diplomatinio santykių su Dominikonų Respublika, gali kilti revoliucija krašte.

Revoliuciją gali sukelti opozicija ar elementas su ginkluotomis jėgomis ir ji nuvestų į tokią būklę, kuri "būtų blogesnė nei Kuboje".

32 metų sūnus diktatoriaus, nužudyto š. m. gegužės 30 dieną, nepasakė, kuris elementas gali įvykdyti perversmą. Jis pats vadovauja ginkluotiems daliniams. Jis pasitraukė iš aktyvios pareigos 1959 metų gale, bet jis tapo vyriausiuoju vadu po tėvo mirties.

Vienos valandos pasikalbėjime Dominikonų Respublikos aviacijos štabe San Isidroje generolas Trujillo pareiškė, jog jis abejoja, ar būtų išlikusi bent mėnesį vyriausybė bet kurioje kitoje Lotynų Amerikos valstybėje, nužudžius vyrą, kuris kraštą valdė 31 metus.

Dominikonų respublikoje rugpjūčio 16 dieną buvo tautinė šventė, minint respublikos atstatymą 1863 metais.

Generolas Trujillo dažnai mini diplomatinio santykių su vakarų pusrutulio (hemisferos) reikala. Tuos santykius kiti kraštai nutraukė prieš vienerius metus. Tai buvo Amerikos Valstybių organizacijos konferencija.

jos Costa Rikoje pasekmė.

Keletas ambasadų dabar yra Ciudad Trujillo mieste. Britanija, Prancūzija, vakarų Vokietija, Japonija ir nacionalinė Kinija turi ambasadas Dominikonų Respublikoje.

Tik šešios vakarų pusrutulio valstybės turi savo atstovus. Gen. Trujillo pabrėžė: "Jei nebus užmegzti diplomatiniai santykiai, tai nebus rinkimų, nes vyriausybė negali išsilaikyti be kitų Amerikos valstybių pagalbos".

Dominikonų Respublikos prezidento rinkimai buvo numatyti 1962 metų gegužės 16 dieną.

Bolivijos demonstrantai kovoja prieš kareivius

Penki žuvo

LA PAZ, Bolivija. — Mažiau siai penki asmenys žuvo rugpjūčio 19 dienos naktį, demonstrantams Santa Cruzėje de la Sierra mieste susikirtus su kariuomenės daliniais. Demonstrantai, atrodo, kritę nuo kareivių paleistų kulku.

Pasak vakar dieną pranešimo, dvidešimt asmenų riaušėse krito, ir daugiau kaip 35 asmenys areštuoti.

Demonstrantai susirinko pasveikinti senatorių Luis Sandoval Moron, kuris yra įveltas į neteisėtų daiktų gabenimą į Boliviją lėktuvais.

Fronidzi pergyveno krizę

BUENOS AIRES, Argentina. — Prezidentas Fronidzi, atrodo, sekmdienį pergyveno dar vieną krizę — šį kartą kilusią iš karinių vadų pykčio dėl Kubos ekonominio diktatoriaus Ernesto (Che) Guevaros vizito Argentine.

Fronidzi praėjusį penktadienį argentiniečių prezidentūroje slapta susitiko su komunistu Guevara.

Kariniai vadai šeštadienį priverstė Fronidzi pasakyti vakar kalbą per televiziją, nušviečiančią Argentinios užsienio politiką. Jis turėjęs pabrėžti, jog

Argentinios užsienio politika esanti prieš Kubą.

Fronidzi užtikrinęs karius, kad jis jokių derybų nevedęs su Guevara.

Pasak pranešėjų, Fronidzi savo sprendimu priėmęs Guevarą, Kubai paprašius šio susitikimo per Argentinios užsienio reikalų ministeriją.

— Valstybės sekretorius Rusk pareiškė, kad Berlyno krizė nesprendžiama nei karu, nei nuolaidomis.

— JAV armijos sekretorius Star vakar pareiškė, kad Berlyno karo nebūsia.

VAKARŲ BLOKO KARINIS LAIVYNAS

Rusijos apetitas vis auga ir ji net neslepia intencijų dėl galutinio pasaulio užvaldymo

WASHINGTONAS. — Aukštieji mūsų vyriausybės pareigūnai prieš savaitę pateikė svarbių pranešimų žurnalistams apie dabartinius politinius ir ekonominius Jungtinių Amerikos Valstybių rūpesčius. Tų žurnalistų ir leidėjų buvo susirinkę apie 700. Į šią spaudos konferenciją atvyko ir pats prezidentas Kennedy.

Prezidentas ir jo kabineto ištakingieji žmonės neį visą žurnalistų klausimus tiesiogiai ir aiškiai atakė; tačiau pranešė daug ir svarbių dalykų; jie pareiškė apie ką buvo diskutuota ką tik pasibaigusioje konferencijoje žurnalistų šio krašto vadų, kurie atstovavo įvairias sritis: karinę, diplomatinę ir politinę. Šių diskusijų temos ir nutarimai daugumoje paaiškėjo minėtos žurnalistų konferencijos metu.

Jungtinių Amerikos Valstybių vadai pamato, kad Berlyno krizė nėra vienintelė ir paskutinė. Pavojaus tarptautinių krizių, kurias fabrikuoja komunistai, gali iškilti bet kur ir bet kada ateityje. Toliau buvo konstatuota nemaloni realybė, kad atominių ginklų gamyba plečiasi ir jais apsiginkluos vis didesnis skaičius valstybių ir taip pasaulio taikai grės vis didesni pavojai. Ypač didėja rūpestis dėl komunistinės Kinijos. Komunistinės ir imperialistinės Rusijos apetitas vis auga ir ji net neslepia savo intencijų dėl galutinio viso pasaulio užvaldymo: viener apgaule, gąsdinimais, kitur gi vėl vadina "išsilaisvinimo" karais.

Kariuomenė. — Amerikos kariuomenės dalį turėtų patalinti Europoje (satelitinuose) ir Afrikoje, kad apsaugojus saugumą, būtų neįsivengiamas. JAV kariuomenė turėtų būti pasirengusi atpažinti ir kovoti su bet kokia grąža.

Kongresas įgaliojo JAV prezidentą karo tarnybon paskirti dar 250,000 vyrų, net nepasiekus mobilizacijos. Ją paskelbus gi, susidarytų dar 750,000 kareivių. Dviejų mėnesių laikotarpįje karinė galybė būtų padidinta net 80-čia procentų.

Laivynas. — Karinis laivynas irgi stiprinamas. Stambiai užsigaumi nauji laivai. Oro ginkluotė neatsilieka. Manoma, kad komunistai planuoja agresiją dar nors Azijoje, ją pridengdami sukelta Berlyno krizė. Žemės kariuomenė, jūros ir oro laivyno vienetai gausiai koncentruojami Tolimųjų Rytų fronte.

Iš karinių šaltinių pranešama, kad Vakarų bloko valstybės turi apie 2,200 karo laivų, apie 25,000 lėktuvų (pusė jų yra sprausminiai) ir apie 200 divizijų pėstininkų.

Vokiečių uždavinys. — Vakarų Vokietijos kariai ateities kare turės specialią uždavinį — užimuoti kelius ir laukus, kad sutrukdytų priešo puolimą. Rusijos kariuomenė yra pranašesnė skaičiumi, bet to pranašumo nebijoma. Mūsų karo strategai pamato ir tą galimybę, kad Rusija didoką sa-

laidumą. — Amerikos kariuomenės dalį turėtų patalinti Europoje (satelitinuose) ir Afrikoje, kad apsaugojus saugumą, būtų neįsivengiamas. JAV kariuomenė turėtų būti pasirengusi atpažinti ir kovoti su bet kokia grąža.

Kongresas įgaliojo JAV prezidentą karo tarnybon paskirti dar 250,000 vyrų, net nepasiekus mobilizacijos. Ją paskelbus gi, susidarytų dar 750,000 kareivių. Dviejų mėnesių laikotarpįje karinė galybė būtų padidinta net 80-čia procentų.

Laivynas. — Karinis laivynas irgi stiprinamas. Stambiai užsigaumi nauji laivai. Oro ginkluotė neatsilieka. Manoma, kad komunistai planuoja agresiją dar nors Azijoje, ją pridengdami sukelta Berlyno krizė. Žemės kariuomenė, jūros ir oro laivyno vienetai gausiai koncentruojami Tolimųjų Rytų fronte.

Iš karinių šaltinių pranešama, kad Vakarų bloko valstybės turi apie 2,200 karo laivų, apie 25,000 lėktuvų (pusė jų yra sprausminiai) ir apie 200 divizijų pėstininkų.

Vokiečių uždavinys. — Vakarų Vokietijos kariai ateities kare turės specialią uždavinį — užimuoti kelius ir laukus, kad sutrukdytų priešo puolimą. Rusijos kariuomenė yra pranašesnė skaičiumi, bet to pranašumo nebijoma. Mūsų karo strategai pamato ir tą galimybę, kad Rusija didoką sa-

laidumą. — Amerikos kariuomenės dalį turėtų patalinti Europoje (satelitinuose) ir Afrikoje, kad apsaugojus saugumą, būtų neįsivengiamas. JAV kariuomenė turėtų būti pasirengusi atpažinti ir kovoti su bet kokia grąža.

Kongresas įgaliojo JAV prezidentą karo tarnybon paskirti dar 250,000 vyrų, net nepasiekus mobilizacijos. Ją paskelbus gi, susidarytų dar 750,000 kareivių. Dviejų mėnesių laikotarpįje karinė galybė būtų padidinta net 80-čia procentų.

Laivynas. — Karinis laivynas irgi stiprinamas. Stambiai užsigaumi nauji laivai. Oro ginkluotė neatsilieka. Manoma, kad komunistai planuoja agresiją dar nors Azijoje, ją pridengdami sukelta Berlyno krizė. Žemės kariuomenė, jūros ir oro laivyno vienetai gausiai koncentruojami Tolimųjų Rytų fronte.

Iš karinių šaltinių pranešama, kad Vakarų bloko valstybės turi apie 2,200 karo laivų, apie 25,000 lėktuvų (pusė jų yra sprausminiai) ir apie 200 divizijų pėstininkų.

Vokiečių uždavinys. — Vakarų Vokietijos kariai ateities kare turės specialią uždavinį — užimuoti kelius ir laukus, kad sutrukdytų priešo puolimą. Rusijos kariuomenė yra pranašesnė skaičiumi, bet to pranašumo nebijoma. Mūsų karo strategai pamato ir tą galimybę, kad Rusija didoką sa-

laidumą. — Amerikos kariuomenės dalį turėtų patalinti Europoje (satelitinuose) ir Afrikoje, kad apsaugojus saugumą, būtų neįsivengiamas. JAV kariuomenė turėtų būti pasirengusi atpažinti ir kovoti su bet kokia grąža.

Kongresas įgaliojo JAV prezidentą karo tarnybon paskirti dar 250,000 vyrų, net nepasiekus mobilizacijos. Ją paskelbus gi, susidarytų dar 750,000 kareivių. Dviejų mėnesių laikotarpįje karinė galybė būtų padidinta net 80-čia procentų.

Laivynas. — Karinis laivynas irgi stiprinamas. Stambiai užsigaumi nauji laivai. Oro ginkluotė neatsilieka. Manoma, kad komunistai planuoja agresiją dar nors Azijoje, ją pridengdami sukelta Berlyno krizė. Žemės kariuomenė, jūros ir oro laivyno vienetai gausiai koncentruojami Tolimųjų Rytų fronte.

Iš karinių šaltinių pranešama, kad Vakarų bloko valstybės turi apie 2,200 karo laivų, apie 25,000 lėktuvų (pusė jų yra sprausminiai) ir apie 200 divizijų pėstininkų.

Vokiečių uždavinys. — Vakarų Vokietijos kariai ateities kare turės specialią uždavinį — užimuoti kelius ir laukus, kad sutrukdytų priešo puolimą. Rusijos kariuomenė yra pranašesnė skaičiumi, bet to pranašumo nebijoma. Mūsų karo strategai pamato ir tą galimybę, kad Rusija didoką sa-

laidumą. — Amerikos kariuomenės dalį turėtų patalinti Europoje (satelitinuose) ir Afrikoje, kad apsaugojus saugumą, būtų neįsivengiamas. JAV kariuomenė turėtų būti pasirengusi atpažinti ir kovoti su bet kokia grąža.

Kongresas įgaliojo JAV prezidentą karo tarnybon paskirti dar 250,000 vyrų, net nepasiekus mobilizacijos. Ją paskelbus gi, susidarytų dar 750,000 kareivių. Dviejų mėnesių laikotarpįje karinė galybė būtų padidinta net 80-čia procentų.

Laivynas. — Karinis laivynas irgi stiprinamas. Stambiai užsigaumi nauji laivai. Oro ginkluotė neatsilieka. Manoma, kad komunistai planuoja agresiją dar nors Azijoje, ją pridengdami sukelta Berlyno krizė. Žemės kariuomenė, jūros ir oro laivyno vienetai gausiai koncentruojami Tolimųjų Rytų fronte.

Iš karinių šaltinių pranešama, kad Vakarų bloko valstybės turi apie 2,200 karo laivų, apie 25,000 lėktuvų (pusė jų yra sprausminiai) ir apie 200 divizijų pėstininkų.

Vokiečių uždavinys. — Vakarų Vokietijos kariai ateities kare turės specialią uždavinį — užimuoti kelius ir laukus, kad sutrukdytų priešo puolimą. Rusijos kariuomenė yra pranašesnė skaičiumi, bet to pranašumo nebijoma. Mūsų karo strategai pamato ir tą galimybę, kad Rusija didoką sa-

laidumą. — Amerikos kariuomenės dalį turėtų patalinti Europoje (satelitinuose) ir Afrikoje, kad apsaugojus saugumą, būtų neįsivengiamas. JAV kariuomenė turėtų būti pasirengusi atpažinti ir kovoti su bet kokia grąža.

Kongresas įgaliojo JAV prezidentą karo tarnybon paskirti dar 250,000 vyrų, net nepasiekus mobilizacijos. Ją paskelbus gi, susidarytų dar 750,000 kareivių. Dviejų mėnesių laikotarpįje karinė galybė būtų padidinta net 80-čia procentų.

Laivynas. — Karinis laivynas irgi stiprinamas. Stambiai užsigaumi nauji laivai. Oro ginkluotė neatsilieka. Manoma, kad komunistai planuoja agresiją dar nors Azijoje, ją pridengdami sukelta Berlyno krizė. Žemės kariuomenė, jūros ir oro laivyno vienetai gausiai koncentruojami Tolimųjų Rytų fronte.

Iš karinių šaltinių pranešama, kad Vakarų bloko valstybės turi apie 2,200 karo laivų, apie 25,000 lėktuvų (pusė jų yra sprausminiai) ir apie 200 divizijų pėstininkų.

Vokiečių uždavinys. — Vakarų Vokietijos kariai ateities kare turės specialią uždavinį — užimuoti kelius ir laukus, kad sutrukdytų priešo puolimą. Rusijos kariuomenė yra pranašesnė skaičiumi, bet to pranašumo nebijoma. Mūsų karo strategai pamato ir tą galimybę, kad Rusija didoką sa-

Rytų Berlyno studentas (kairėje) peršoko per cementinę užtvartą į amerikiečių zoną, ir ramiai sau nuėjo į laisvę. (UPI)

Kanclerio Adenauerio ateitis

BONNA. — Komunistų uždarymas pasienio aplink Berlyną šiandien aptemdė vakarų Vokietijos rinkiminę agitaciją. Bet politiniai ekspertai dar tebetėgia, jog kancleris Adenaueris laimės rinkimus.

Dar prieš pat naują krizę, viešojoje ipinijoje davė Adenauerio krikščionių demokratų partijai 36 procentus ir socialdemokratų partijai, kurios kandidatas yra vakarų Berlyno burmistras Brandt, 24 procentus sekanti mėnesį parlamento rinkimuose.

28 procentai asmenų yra neapsisprendę ir likę balsai teksią laisviems demokratams ir mažoms partijoms.

Brandt pranešė praėjusią savaitę, jog jis nutraukia numatytą agitaciją. Bet jis pasakys

keletą kalbų, pastumdamas į priekį Berlyno krizę.

85 metų kancleris tebesako rinkimines kalbas krašte, puldamas socialdemokratams.

"Neturi patyrimo" yra krikščionių demokratų rinkiminis šūkis; tai yra svarbiausias taškas, kuris gali atnešti Adenaueriui pergalę ketvirtą kartą.

Dabartinės krizės gali ištraukti konservatorius, esančius tarp neapsisprendusių. Tai teigia eksptai.

Anot kai kurių politikų, ketinimas, kurį vartoja krikščionys demokratams, įskaitant Adenauerį, rinkiminėje agitacijoje, gali atsisukti prieš juos ir duoti Brandtui daugiau balsų nei tikėtą agitaciją. Bet jis pasakys

Mokslininkų suvažiavimas

ROMA. — Daugiau kaip 500 atstovų iš 71 krašto ir teritorijos susirinko į Romą apsvaistyti, kaip gauti naujus energijos šaltinius iš saulės, vėjų ir žemės gilumos.

Streikas

BUENOS AIRES. — Geležinkelio darbininkai pradėjo 48 valandų streiką.

● Pakilo Formozos eksportas. Formozos eksportas per šiuos metus pirmuosius septynis mėnesius pasiekė 74 milijonus dolerių. 52 proc. tuo pačiu periodu. Daugiausiai išgabenta cukraus.

● Hong Konge siaučia cholera.

te jū kitiems pasiskaityti.

VEIKLA PRASIDEDA

Baigiasi rugpjūtis. Tuo pačiu ir vasara. Užsidarys vasarą rojimo vietovės ir visi grįšime prie savo darbų ir rūpesčių. Vaikus pasiūsiame į mokyklas. Svarbu tik, kad neužmirštume esą lietuviai ir savo vaikus siūstume į lietuviškas mokyklas, kur jos yra. Turėkime galvoje ir šeštadienines lituanistikos mokyklas. Tai yra labai svarbu. Jos neįvairins nei vaikų nei tėvų. Daugiausia bus vargo mokytojai. Bet jie lig šiol nesikundė, nesiskųs ir ateityje. Jie dirba iš pasiūvenimo, dirba, kad pagelbėtų lietuvių išgelbėti mūsų jaunimui. Tai yra didelis dalykas, turint galvoje mūsų tautos tęstinumą. Svarbu yra ir tai, kad baigusius žemesnės mokslo įstaigas, siūstume vaikus į aukštesnes. Jūs šviesesnis, juo labiau išmoksintais išaugs mūsų jaunimas, juo stipresnis jis bus lietuviškumo požiūriu, juo naudingesnis jis bus savajai tautai ir pats sau. To niekuomet neužmiršime.

Per vasarą buvo gerokai sustingęs mūsų visuomeninis gyvenimas ir veikimas. Rugsėjo mėnesio pradžioje griebsimės jį atgaivinti. Tikimės, kad Jungtinių Valstybių naujai išrinktosios Lietuvių Bendruomenės Tarybos sesija, kuri įvyks rugsėjo 2, 3 ir 4 dienomis New Yorke, nusmaigstys tinkamas gaires didelei mūsų visuomenės daliai, išjudins ją veiklai. Lauksime plano, lauksime direktyvų. Seniausios mūsų organizacijos Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje Vykdomoji Taryba rinksis rugsėjo 11, 12 ir 13 dienomis, Wilkes Barre, Pa. Turint galvoje, kad ši organizacija šiemet mini dešimtinį savo įsikūrimo jubilėjų, centrinis jos organas, aišku, pateiks savo skyrimams bei apskritims atitinkamus planus, kaip sėkmingiau jubilėjų minėti, kaip daugiau narių prirašyti.

Šios savaitės pabaigoje į Clevelandą suvažiuos judrios mūsų jaunimo organizacijos, Lietuvos Vyčių, veikėjai ir savo seimą, iš kurio daug laukiame. Laukiame, kad jam pavyktų taip suplanuoti veiklą, kad kiek galint daugiau lietuvių jaunimo sutrauktų po savo gražia vėliava. Moterų Sąjun-

gos ir Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos seimai bus kiek vėliau, būtent spalio mėnesyje. Esame tikri, kad ir Altas, ir Balfas ir visos kitos organizacijos bei jų vadovybės planuoja ateities darbus.

Beje, rugsėjo 2 ir 3 d. Chicagoje įvyksta Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos visuotinis suvažiavimas Chicagoje, kuris visai mūsų veiklai priklauso savotiškai toną ir naujų vilčių atečiai.

Esame tikri, kad mūsų organizacijų ir visų sąjūdžių centriniai organai turės planus, ir duos veiklai direktyvas, taip pat ir patys veiks uoliai ir daug. Jie, suprantama, norėtų, kad jie iš savo pusės skatintų tiek skyrius, tiek centrų veiklą daugiau ir daugiau. Deja, reta mūsų organizacija gali pasidžiaugti tokiu narių rūpestingumu.

Ir pernai ir užpernai esame girdėję iš skyrių vadovybių ir pačių centrų nusiskundimų, kad nariai (didelė jų dauguma) nelanko susirinkimų. Tuo būdu jie labai apskunkina organizacijų ir draugijų veikimą. Vienos valdybos, nepaisant, kaip jos būtų uolios ir gabios bei rūpestingos, nedaug ką te nuveiks, jei nariai joms nepažįsta, jei jie net susirinkimų nelankys. Šioje vietoje ne kartą mes esame pastebėję, kad narių nelankymas savo organizacijų susirinkimų žlugdo jų veikimą, žlugdo visos mūsų visuomenės bei bendruomenės sąjūdžius lietuviškąją kultūrą puoselėti, lietuvių išlaikyti ir silpnina mūsų pastangas padėti bolševikų pavergtiems Lietuvos žmonėms išlaisvinti.

Organizacijų ar draugijų narius labai dažnai pavadiname eiliniiais nariais. Turima galvoje tie nariai, kurie valdyboms neįeina. Mes būtime linkę manyti, kad tik tie nariai, kurie nelanko susirinkimų arba retai kada į juos nueina, tik jie yra eiliniai nariai. Dažnai arba visus susirinkimus lankantieji, atsisprašome, nėra eiliniai nariai. Jie yra geri, rūpestingi nariai, besirūpiną savo organizacijos gerove ir ateitimi.

Tad, baigdami vasaros atostogas, padarykime tikrai rimtą ir naudingą nuosprendį — lankyti susirinkimus ir tuo padėti stiprinti lietuviškuosius sąjūdžius.

Spaudoje ir gyvenime

"GIMTOJI KALBA" BARA LAIKRAŠTININKUS

Šią savaitę pasirodė "Gimtosios Kalbos" Nr. 2 (12) parinko ir tapo eilę dažniau pasitaikančių spaudos klaidų. Vienos jų senos, t. y. tokios su kuriomis susidurdavome nepriklausomais laikais, bet kurių iki šiol vis niekaip nepavyksta išvysti, pavyzdžiui: "Pirmą kartą persų kalbą išleista knyga (turi būti: persų kalba)..." "Kaip atsineša lietuviškai tereikiška ateina ir su savim atsinešena".

Tačiau spaudos aktualijose esama ir naujų dalykų. Štai GK red. L. Dambriūnas įrodė mūsų nenuoseklumą, kada vieniems svetimiems vardams pridėdamas lietuviškas galūnes, kitiems — ne. Rašydami Trumanas, Adenaueris, Rooseveltas, turėtume rašyti taip pat Deanas Ruskas, Kennedys, o ne Dean Rusk, Kennedy.

Toliau L. Dambriūnas ilgesniais straipsniais apie kalbos evoliuciją teigia, jog formų gausumas, kuriuo pasižymi senosios kalbos, jų tarpe ir mūsų pasunkina vartoseną, todėl jos naujosios kalbose ir išnyksta. Naujosios kalbos nebepažįsta tokių dalykų, kaip mūsų dviskaita arba siekiny. Nusėkliai tos senosios formos ir mūsų kalboje jau yra nykanti. Gali būti, kad būti ji ir gaila, bet tai yra "kalbos pažangėjimo faktas".

P. Jonikas pateikia mūsų "jaunųjų šviesuolių" šnekamosios bei rašomosios kalbos klaidų — anglicizmų. Autorius nurodo ir tam tikrus būdus toms negerovoms pašalinti ar bent joms sulinti. P.

Orintaitė karingai gina visuotinį ir bekompromisinį reikalą lietuviams vartoti tik lietuviškus vardus. Klausimų kraitelėje šališkai įvairūs neįsivaikaujami. Išdėmėtas ilgesnis P. Skardžius išvedžiojimas, iš kurio turi pasidaryti aišku, jog tokie žodžiai, kaip stebėtinai, ramiai gali būti vartojami nuostabaus reikšmės (šalia dalyko, kurį reikia stebėti). Taigi stebėtinai dalykas vienu atveju gali reikšti nuostabų, kitu — dalyką, kuris turi būti stebimas. Toliau P. Skardžius teigiamai atsiliepia apie D. Veličkos Lietuvių literatūrą II dalį kartu iškeldamas šiokių tokių kalbinių priekaištų.

Nuosirdus pasiūlymas šviesiam lietuviui: dėk vieną dolerį į voką ir siųsk "Gimtajai Kalbai" šiuo adresu: 1347 So. 48 Court, Cicero 50, Ill. — gausi keturis numerius per metus svarbus ir naudingas bendrinės kalbos laikraščio.

B. Babr.

Gražinta koplyčia

Paskutinės Vakarienių koplyčia (Jeruzalė, ant Siono kalno), anksčiau Izraelio valdžios užimta, pernai metais buvo gražinta vienuoliams pranciškoniams. Pravedus reikalingą remontą ir restauraciją, koplyčia neseniai vėl buvo atidaryta kultui.

VOKIEČIŲ RINKIMINĖ KOVA

DR. V. LITAS

Rinkiminė kova tarp krikščionių demokratų (CDU) ir socialdemokratų (SPD) dabar vyksta visu aštrumu. Krikščionys demokratams, vadovaujami Adenauerio, priekėlė Vokietiją iš karo griuvėsių ir nevilting. Pagrindiniai krikščionių demokratų politikos principai šitaip atrodo: prisidėjimas prie Vakarų, stiprinimas NATO, savo karinių jėgų atkūrimas, griežtas pasisakymas prieš komunizmą, laisvos rinkos ūkis, socialinė apsauga ir globa, gyvenamųjų namų statyba, šeimų globa, švietimo kėlimas, tikėjimo laisvė ir t.t.

Socialdemokratai visą laiką

suvienijimo. Bet prie šito tikslą eina skirtingais keliais. Adenaueris ir kiti krikščionių demokratų šulai tvirtai pasisako: "neisim į koaliciją su socialdemokratais". Koalicija gal tik karo metais turi pateisinimą. Koalicinė politika yra kompromisų politika: kitaip pasakius, politika be principų. Krikščionių demokratų ir socialdemokratų politikos principai yra skirtingi.

Rinkiminės kovos aštrumą parodo krikščionių demokratų mitingas Dortmunde. Šitame mitinge dalyvavo Adenaueris ir beveik visos ministerių kabinetas. Žmonių prisirinko daugiau

mai yra ne kanclerio, bet bundestago".

Laisviesiems demokratams Adenaueris prikišo konfesinį krašto kurstymą. Laisvieji demokratų yra užgavę krikščionių demokratų garbę. "Mes reikalaujame, kad laisvųjų demokratų vadovybė tą kurstymą prieš krikščionis demokratų sustabdytų. Mes negalim su jais kalbėtis, kol jie šitaip mus kolia".

Adenaueris reikalauja stiprinti NATO. Rusija kalbasi tik su stipriais. Tik stiprus NATO gali priartinti nusiginklavimą. Be nusiginklavimo kalbos apie taiką yra tuščias reikalas.

Sėdi: a. a. vysk. Pr. Būčys, M.I.C. Stovi: Stasys Pieza, L. Šimutis, a. a. kun. prof. J. Vaitkevičius, M.I.C., a. a. Pranciškus Mast-Mastauskas, kun. dr. J. Vaškas, M.I.C., dr. P. Daužvardis ir Andrius Daugirdas. Šie vyrai prieš keliolika metų buvo susirinkę Šimūčių bute apspasvstyti Lietuvos išlaisvinimo reikalą. Kaip matom, iš jų tarpo trys jau išsiskyrė, mirė. Ši nuotrauka dedama praėjusį penktadienį palaidotam teis. F. Mast pagerbti ir kitiems mirusiems prisiminti.

sudarė kietą opoziciją. Pirmiausia jie reikalaujavo atsisakyti nuo Vakarų ir užimti tarpinę padėtį, po to griežtai pasisakė prieš vokiečių apsiginklavimą ir NATO, prieš atominį vokiečių apsiginklavimą ir dabar vėl kietą kovą, socialdemokratai pasisako už valstybės diriguojamą ūkį, reikalauja bažnyčių atskyrimo nuo valstybės ir t.t. Tik paskutiniui laikui socialdemokratų politikos principai rodo šiokių tokių priartėjimą prie krikščionių demokratų. Socialdemokratai dabar šitaip kalba: "Tęsim dabartinę vokiečių politiką, tik viską darysim geriau". Žinoma, abi didžiosios vokiečių politinės grupės visų pirma siekia pačios Vokietijos

kaip 20,000. Dortmundas yra svarbus Nordrhein-Westfalijos miestas. Nordrhein-Westfalija turi 11 milijonų gyventojų ir yra galinga socialdemokratų tvirtovė.

Adenauerio puolimai neapsiribojo tik socialdemokratais. "Prieš mus yra du priešai, kuriuos būtina turim įveikti: socialdemokratai ir laisvieji demokratų."

Adenaueris dar kartą pasakė: "Mūsų ir socialdemokratų užsienio politika iš esmės yra skirtinga". Berlyno burmistrui Brandtui Adenaueris prikišo: "Brandtas be jokio pagrindo save pasivadino kancleriniu kandidatu. Nė aš, nė jis nėra kancleriniai kandidatai. Šitie rink-

Nordhein-Westfalijai Adenaueris pažadėjo stiprinti pramonę ir kelti krašto gerovę. Tik reikalavo apsaugoti orą nuo įvairių užteršimų, kurie kenkia žmogaus sveikatai. Taip pat pažadėjo kelti ir dvasinę žmonių gerovę. Adenaueris įspėjo ūkininkus nuo perdidelių reikalavimų. "Ne visi ūkininkų skundai yra teisingi. Žalasis frontas yra prapratęs per daug aštriai šauti. Bet mes skundus išstirsime ir kiek galėdami pagelbėsime".

Po Adenauerio kalbėjo Vakarų Vokietijos ūkio ministeris Erhard. Erhardas labai smarkiai puolė socialdemokratus. "Socialdemokratų krautuvė pilna visokių prekių: nuo giminių kepurų iki tvirtovių. Bet vie-

nintelė jų eksportinė prekė yra krikščionių demokratų pamėg-džiojimas".

Socialinę socialdemokratų programą Erhardas šitaip apibūdino: "Tik kvailys žada daugiau, negu jis turi. Burbulais ir tušiomis tūtelėmis ūkio nepakelsim."

Po mitingo Nordhein-Westfalijos krašto krikščionių demokratų partijos pirmininkas garsiai sušuko: "Niekas Vokietijoje ne-

ra geresni politikai kaip Adenaueris, Erhard ir CDU/CSU". Po to jis smarkiai atakavo socialdemokratų kanclerinį kandidata Berlyno burmistrą Brandt. Brandtas, išnaudodamas visos vokiečių tautos meilę ir prisirišimą prie Berlyno, patį Berlyno reikalą piktinaudoja socialdemokratų propagandos labui. Brandto programa yra ne kas kita, kaip Kalėdų senelio kalbos apie dangaus mėlynumą".

MŪSŲ SPAUDOS KLAUSIMAI

K. MOCKUS, Boston, Mass.

Kiek periodinių leidinių?

Uolusis mūsų bibliografinės tarnybos vadovas A. Ružanovas yra suskaitęs, kiek šiuo metu visame pasaulyje išėina lietuviškų periodinių leidinių. Pagal tuos apytikrius duomenis visame laisvame pasaulyje šiuo metu turime apie 100 lietuviškų leidinių (turima galvoj perijodinius), jų tarpe du dienraščius. Iš jų Jungt. Amerikos Vals tybėse leidžiami 68, Kanadoje 7, kiti dvidešimt su viršum kituose kraštuose — Argentinoje, Brazilijoje, Anglijoje ir pan.

Šiaip ar taip, tai nemažas skaičius. Į tą skaičių, žinoma, įeina ir mažesni, lokalinio pobūdžio leidiniai, įvairių mažesnių profesinių ar politinių grupių leidiniai ir pan. Galėtume svarstyti klausimą, ar kartais ne per daug jų leidinių, nes per mažai tai tikrai nėra. Tačiau sutikdami su laisvo žodžio principu, neturime kesintis varžyti bet kokios iniciatyvos ir noro išleisti spausdintą žodį. Žinoma, kai kurie leidiniai sustos greičiau, kiti gal ilgiau laikysis.

Salia įvairių smulkesnių biuletenių, žurnalukų, laikraščių turime ir vadinamą pagrindinę spaudą, kurios daugiausia pasirodo Jungt. Amerikos Valstybėse ir Kanadoje. Turime du dienraščius — Draugą ir Naujienas. Palyginus su didžiųjų laikraščių tiražais, tie mūsų dienraščiai yra menkučiai, nes jų skaitytojų skaičius, nors mums ne mažas, tačiau iš viso nedidelis. Dienraščių skaitytojų skaičių galėtume turėti daug didesnį, jeigu pasisektų pakelti jų platinimą, o tuo būtų galima pakelti ir jų turinį, nes jis būtų finansškai pajėgesnis. Salia dienraščių laikosi du trys kartu savaitėje einą laikraščiai — Dirva, Darbininkas. Vieną kartą per savaitę išėina Vienių (Brooklyn), Tėviškės žiburiai (Toronto), Nepriklausoma Lie-

tuva (Montreal) Keleivis (Boston). Tie visi laikraščiai gana kruopščiai redaguojami, bet finansškai neįkainojami. Kai kurie išvedė platesnį lietuviškų iliustracijų skyrių ir tai labai sveikintina. Daugumas jų yra vienos ar kitos srovės ar šiaip organizacijos remiami. Kai kurie dar ne visai pajėgė nusikrauti senoviško blevyzojimo, visai netinkamo moderniškam laikraščiu. Tačiau iš viso čia minimi laikraščiai sudaro pagrindą visai mūsų periodinei spaudai, duoda, taip sakant, viešosios opinijos toną.

Žurnalai

Salia dienraščių ir kitų čia minėtų laikraščių turime ir eilę žurnalų. Kai kurie jų visai vertingi. Sakysim, "Lietuvių Dienos" yra geresnis iliustruotas žurnalas už bet kokį panašų žurnalą,ėjusį Lietuvoje nepriklausomybės metais. "Aidai" neturi panašių apžvalginių skyrių, kaip turėjo "Židinys" ar "Vairas" ir už tai būna kritikuojami už neaktualumą. Tačiau vis tiek tai rimtas, pirmiausias žurnalas, duodąs daug labai vertingos medžiagos. Kiti bandymai (Užuolanka, Darbas, Margutis, Metmenys ir ieka tik bandymai. Trūksta rimto religinio žurnalo. "Laiškai lietuviams" jo neatstoja. "Lux Christi" — tik kunigams.

Jaunimo žurnalai stovi prieš sunkią problemą, kaip išlikti skaitomais žurnalais, nes jų žurnalų skaitytojai keičiasi jaunimui brestant. Tai svarbi problema ir labai uoliai svarstyti. Tai liečia ir "Eglutę" ir "Atelį" ir "Skautų Aidą". Yra lengviau rėmėjų pagalba tuos žurnalus išleisti, daug sunkiau juos įduoti tikriesiems skaitytojams ir rankas. Žurnalo "Vyva" tolimesnis likimas šiuo metu sunkiai išsprendžiamas. Kiek

(Nukeita 1 4 psl.)

JUOZAS ŠVAISTAS

ŽIOBRIAI PLAUKIA

ROMANAS

(Tęsinys)

Garsi, didinga Liškiavos pilis ant aukšto kalno. Atlaikė visus priešų puolimus nuo pietryčių šalies. Gausiai aplaistytas krauju kalnas ir pakalnė. Daug gyvybių sudėta. Dabar tik skausmas gnauzo sielą. Pilies vos pamatai belike. Kalnas draskomas ir naikinamas. Slaituose gilios žvyrduobės. Vis plačiau ardomas piliakalnis. Akmens laužiams trobesių pamatams. Be jokios pagarbos mėtomi iškasti didvyrių kaulai. Ginklų daly ir kitos metalinės iškasenos parudamos kaip laužas.

Kunigas Sidaravičius norėtų sušukti nuo piliakalnio viršūnės, kaip gaudų pamokslą sakydamas: "Lietuvos ponai ir visi turtingieji, gana jums švaistyti pinigų po užsienius! Štai kur pasitarnautumėt savo kraštui ir žmonėms. Reikia tik sutvarkyti tą piliakalnį. Koks čia gražus, prasmingas paminklas būtų pastatytas!"

Neilgai teko Sidaravičiumi pasidžiaugti tam jauniam ir savo praeitimi garingam džiuk krašte. Po kiek laiko perkeliama į Šakius. Vėl arčiau savo gimtinės. Daug kas pažįstama. Nebe taip jaudina savo įspūdžiais. Čia jis intensyviau ėmė galvoti apie knygų iš Prūsų pergabenimą. Pasisekė užverbuoti Joną Basitį. Tai pirmasis, kuris imasi to darbo.

Sakiuose trumpiausai tegyveno, — vos dvejus metus. Savo įspūdžius iš Šakių taip aprašo:

"Šakių parapija viena iš neturtingųjų Seinų diecezijai. Daug folvarkų, o valakininkų nebus nė šimto. Žmoneliai labai nuroginti baudžiavos. Sintautiška ir lukšiška šakiečių tebevadina, varguoliais".

"Apie Šakius kalbama, kad tai vienintelis Lietuvos miestelis, kur žydai nemoka lenkiškai kalbėti. Visai teisingai. Ir tai vienintelis gal toks miestelis, kur tiek daug žydų. Jie išpirkio krikščionių namus ir neblogai įsikūrė. Viskas čia žydų: smulkės, kromeliai, siuvyklos, malūnai, lentpiuvės. Be žydo niekur nei gyvensnio. Aš tik stebiuosi, kad mūsų žmonės taip lengvai užleido žydams nuosavus namus ir nesimai verstis nei prekyba nei amatais. Ne veltui tad prabilo vyskupas Wolončauskas, išbardamas mūsų žmones dėl tokio apsilėidimo".

"Tasai magnetas, kuris tiek daug žydų čion pritraukė, tai girių prekyba. Aplinkui didžiausi miškų masyvai: barono Teodoro Keidelio, kunigaikščio Mykolo Cartoriskio, Joannos iš Volfersų Kučinskienės, grafo Potockio ir kitų didžiųjų. Miškų kirtimas bei naikinimas eina be perstogės. Daug Šakiuose suvažuoja miško pirklių, kamarninkų ir medkirtų. Iš to ir pelnosi žydai".

Kartą, bevizituodamas savo parapiją, sustojo Sidaravičius pas ūkininką Karalių. Kampinė lentynoje atsiktiknai pamatė dailiai išmargintas, išdrožinėtas medines klumpes. Tuojau paklausė:

— Kieno tai darbas?
Tėvai ramiai, be jokio pasididžiavimo atsakė:
— Mūsų sūnaus Adomėlio.
— Daugiau Adomėlis lauko nears! Jeigu jis moka taip nuostabiai pagražinti klumpes, moks ir altorius Dievui statyti!

Žiemą Adomėlis jau mokėsi Sidaravičiaus gabsinių mokykloje. Mokytojas visiems gyrėsi ir didžiavosi, kad tai esąs ypatingas talentas. Besijaučias laimingas, kad pavykę jam taip retą deimantą surasti.

Adomėlio nebepalaido iš savo globos. Rūpinosi juo iki to meto, kada pasidarė garsiausias visoj Lietuvoje bažnytinio meno meisteris — Adomas Karalius. Puikiai sugebėjo statyti, drožinėti altorius, sakyklas, klausykklas, suolus. Kilo, didėjo Adomo Karaliaus garas, džiaugsmu sravo ir Sidaravičiaus širdis, lyg visa tai jis pats būtų dirbęs ir gijamas.

Kunigas Sidaravičius, kaip vikaras, perėjo keleto parapijų. Jokio dėl to nusiskundimo ar nepasitenkinimo. Visada klusnus. Judrumas, dažnas vietų pakeitimas — naujai įgytos jo nuosavybės. Kolegos kunigai, tartum užjaušdami, paklausdavo:

— Na, kaip jautiesi, sveikas, taip dažnai kilnojamas?
Sidaravičius gyvai, linksmai nusiteikęs, atsakė:
— Puikiai! Labai džiaugiuosi, kad netupiu vienoje vietoje ir neapželiu maurais, kaip tas užkęs tvenkinys. Džiaugiuosi dar ir dėl to, kad einu apaštalių pėdomis. Juk Kristus apaštalai nuolat keliavo, tolimas keliones padarydavo. Jie niekur neprisirišo prie vienos vietos. Net vengė būti prišti.

Sidaravičiui labai lengva buvo pasirengti ir naujon vieton persikelti. Jis, kaip kareivis, galėjo tai padaryti net vidunaktį prižadintas. Nieko ypatingai nesitaisė ir nedidino savo kraičio. Visada galėjo pasakyti: "Omnia mea mecum porto". Visą savo montą lengvai galėjo susidėti į maišelį, užsimesti ant pečių ir dargi pėsčiomis nuvykti į naują paskyrimo vietą. Dabar prieš akis buvo Sudargas.

(Bus daugiau)

CHICAGOS ŽINIOS

BANDITAI SIAUCIA IR DIENOMIS

Chicago darosi pavojinga ir vidurinė. Miesto dalyje, vadinamoje Rogers Parke, Ričardui J. Slussar, 33 m., dieną sustoja su mašina ties šviesomis, banditas smūgiu jį prisvajino, ismetė iš mašinos ir jo mašina nuvažiavo tolyn, nusi-veždamas 169 pokus ("kartonus") cigarečių ir pagrobė \$400. Atrodo, kad banditas R. Slussarį pasiekė pro atvirą langą.

PIRMAJANTI AKLOJI MOKSLEIVĖ

Dvylikos metų akla mergaitė Barbara Gulch nuo rudens lankys šv. Klaros mokyklą Chicagoje. Ji yra viena akloji klasi- se, bet gauna geriausių pažymių. Ji su kitais dalyvauja žaidimuose, pati viena vaikšto mokykloje, nebent būna didelė spūstis. Tada jai padeda draugai. Ji nori būti sesele vienuolei ir mokyti aklius vaikus. Ji ypač yra paveikta seselės Li-guorijos, priklausiančios šv.

Mūsų spaudos klausimai

(Atkelta iš 3 psl.)

vienu atveju jis darosi angliškas ir jo dvasia liks tiek lietuviška, kiek dabartiniai redaktoriai (geriau sakant, redaktorės) pajėgs jo duoti. Jeigu tai virstų tokiu biuleteniu, kokių išleidžia atskiros Vyčių kuopos, būtų gaila. Atskira vietą užima Lietuvos, lietuvių studijų iniciatyva įsteigta ir palaikoma, tik jo turinį, kaip matyti, turi didelę dalimi užpildyti vyresni. Yra dar "Marian", kurio leidėjai ir redaktoriai turėtų aiškiau nuspręsti, ko iš tikrųjų žurnalas siekia, turėti konkretnius tikslus. Politinės grupės retkarčiais išleidžia savo žurnalus, kartais visai neblogus. Daugiausia patvarumo rodo "I Laisvę", bet ir šio žurnalo redakcija ėmė dažniau keistis.

Kokie būna pageidavimai

Čia daugiau minėsiu pageidavimus dienraščiams ir kelių kartų ar vieną kartą savaitėje pasirodantiems laikraščiams. Aš pats manau, kad visų laikraščių pirmieji puslapiai turėtų būti labiau lietuviški. Niekada neužmiršiu, kaip anais metais lietuvių surengė didžiulę antikomunistinę demonstraciją, dalyvaujant žymiesiems amerikiečiams. To ji nemaža žinia buvo įdėta pe- tito užpildinami puslapyje, kai to paties numerio pirmame puslapyje buvo įdėta blanki, bet nemažai vietos užimanti žinia, kaip arabai kaž kur demonst-ruoja. Kaž kaip esame įpratę manyti, kad tik kiti gali būti pirmojo puslapio žinių aprašomi, o sau vos vieną kitą žinėlę skiriame. Tas pats buvo labai ilgą laiką ir su iliustracijomis. Dabar iliustracijų reikalas labai sulietuvisėjo, tačiau informa- cija tai dar ne.

"Darbininko" redaktoriai tuo atžvilgiu rodo daugiau pastan- gy. Jeigu jau neranda lietuviš- kų žinių, tai bent svetimasias perduoda perkose per lietuviš- ką kostuvą. Gal dienraščiams tai sunkiau, tačiau dienraščių pirmą puslį reikia tobulinti pirmojo eilę.

Darosi jau lyg ir per daug tarptautinės politikos komenta- torių. Taip turbūt atsitinka to- dėl, kad yra keletas asmenų, kurie tokių komentary pri- rašo. Redaktoriui tokia medžiaga ga- li būti patogi ir dėl to, kad ji retai kada sukelia kontroversi- jų. Tačiau jau imame pasigės-

Kryžiaus vienuolynui, kuri jį išmokė skaityti aklujų raštą. Ji moka rašyti, judriai šoka per virvutę, gerai plauko, da- lyvauja namų ruošos praktiko- je, skambina pianinu, dainuoja skaučių chore. Yra laimėjusi keletą atsižymėjimo ženklų.

PADIDEJO NUSIKALTIMAI

Chicagoje šių metų liepos mėnesį nusikaltimai padidėjo 10 procentų, palyginus su per- nai metų liepos mėnesiu. Šie- met liepos mėnesį Chicagoje buvo nužudyti 26 žmonės (per- nai liepos mėn. — 40), moterų nuskriausta 136 (pernai 137), žmonių užpulta 1.899 (pernai 891). Policijos departamento patarėjas A. Leonard sako, kad tas nusikaltimų didėjimas — tik popieriuje; dabar tiks- liau suvedama statistika.

MIESTO TARYBA APIE SLEPTUVES

Chicago miesto taryba pri- tarė sleptuvių įrengimui na- muose ir ateityje įdėtinės lei- dimus joms įrengti. Leidimai kainuoja \$15.

ty gyvensnės lietuviškos publicis- tikos, o iš dalies dėl to ima mer- dėti ir mūsų viešasis gyveni- mas.

Pasitaiko vertintojų, kurie nu- siskundžia straipsnių ilgumu. Jeigu straipsnis dėl to ilgas, kad jis kelis kartus kartoja iš- esmę tą patį, tada, žinoma, galima skųstis. Tačiau iš viso mums reikia ir platesnių straips- nių. Palyginus su amerikiečių laikraščiais, vistic matysime, kad vadinami jų "kolumnistų" straipsniai yra ilgi, kartais cina- per kelis numerius. Ir mums svarbų ne tiek trumpumas, kiek aktualumas. Mūsų leidėjai nega- li pasiūlyti, kada nori, korespon- dento į kokią Congo ar Berlyną, tačiau tai neatpalaiduoja nuo pareigos siekti aktualumo, ku- rio dažnai pasigendame.

Visai neturėtų būti leidžiami tokie straipsniai, iš kurių ant- raštės nematyti straipsnio turi- nio, arba turinys antraštės iš- kreipiamas. Tokių atvejų yra buvę neseniai.

Kalbos dalykai

Turiu štai dvi citatas — vie- ną iš Naujienų ir vieną iš Drau- go. Pirmoji skamba taip "Kar- dinolas Spelman užmušė mo- miršiu, kaip anais metais lietu- viai surengė didžiulę antikomu- nistinę demonstraciją, dalyvau- jant žymiesiems amerikiečiams. To ji nemaža žinia buvo įdėta pe- tito užpildinami puslapyje, kai to paties numerio pirmame puslapyje buvo įdėta blanki, bet nemažai vietos užimanti žinia, kaip arabai kaž kur demonst-ruoja. Kaž kaip esame įpratę manyti, kad tik kiti gali būti pirmojo puslapio žinių aprašo- mi, o sau vos vieną kitą žinėlę skiriame. Tas pats buvo labai ilgą laiką ir su iliustracijomis. Dabar iliustracijų reikalas labai sulietuvisėjo, tačiau informa- cija tai dar ne.

Temos

Jau minėtas A. Ružancovas atleis man, jei pasinaudosiu jo statistika. Pagal tą statistiką 1960 ir 1961 m. ligi gegužės 1 dienos visuose svarbesniuose mūsų laikraščiuose buvo dau- giausia prirašytų straipsnių apie Bendruomenę — 73. Jei bū- tų bent dalis tokių pat uolių veikėjų, kiek yra rašytojų apie bendruomenės veiklą, mūsų kul- tūriniai reikalai ir ypač litua- nistinis švietimas, kitaip stovė- tų.

Apie milijoninį fondą parašy- ta 37 straipsniai, o apie kitus dalykus jau tik po vieną kitą. Vadinasi, kai jau ką įsismagi- name tai ir pilame vienas po ki- to. Kažin ar taip gerai. Redak- cijoms reikėtų kokios propor- cijos ir kokio nors plano. Atsi- rastų daugiau temų ir pasidary- ty gyvensnės laikraštis.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

1 1/2 aukšto mūras, 4 ir 3 kamb., butai, naujas šild., garažas, \$17,400.
1 1/2 aukšto apkalas, 5 ir 4 kamb., butai, naujas šild., \$18,200.
2 buti: mūras, 2x6 dideli kamb., garažas, \$31,300.
Modernus 1 1/2 aukšto mūras, 7 ir 4 kamb., 50 pėdų sklypas, \$33,000.
3 metų 5 kamb. mūras, alumi. lan- gais, geol., tvora, \$20,900.
Trys tūsti nauji mūro namai už Western, mažai įmokėti, \$17,450.
Trys tūsti sklypai arti į vakarus po 40 pėdų pločio, \$4,500.
Du bizniai, du butai, šalia tuščias sklypas, centr. šild., \$10,500.
Židurite — 2 butų mūras — gerai vieta, geras namas, garažas, \$25,000.
4 kamb. 8 metų mūras — tikras bagenas už \$16,900.
Lukus 6 kamb. mūras, gazu šil- dymas, garažas, pigi kaina, \$22,500.
Grazima — 6 metų 4 kamb., aukš- ta pastogė, daug priežiūrų, \$22,000.
Brangiai įrengtas 5 kamb. mūras, su nuostoliu parduos už \$21,900.
Mūro rezidencija, 7 kamb. 4 mieg., puikus sklypas, garažas, \$20,500.
Prabanga ir stilius, 2 butai, 5 von., visai naujas mūras, \$50,000.
Modern. 6 kamb. mūras, bėgas rūsy, garaz., namas skonis, \$20,500.
Kampinis biznis ir 3 butai, labai gražus parkinis, mūras, \$53,900.
Modinis prie parko, 6 kamb., al- va, šildymas, didelis šeimai, \$12,800.
Peningas tvirtas 5 butų mūras, šviesūs kambariai, \$52,500.
Rooming house apie \$3,500 pajau- nių, 2 aukšto mūras, masė sumažino kainą, \$14,000.

ISTAIGA DIRBA KASDIEN

K. VALDIS REAL ESTATE

2655 W. 69th Street. Tel. RE 7-7200 ar RE 7-8534

REAL ESTATE

EVERGREEN PARK

9750 S. LAWDALE AVENUE

LOCATED WITHIN HOLY REDEEMER AND SAINT BERNADETTE PARISHES

GOOD TRANSPORTATION AND SHOPPING. MUST SELL — CLOSING TRUST ESTATE. PRICED IN 30'S — NO REASON- ABLE OFFER REFUSED. GOOD TERMS.

8-room ranch — All face brick — 2 years old — Attached garage, 4 bedrooms — 2 1/2 baths — 9 closets, 2 marbelized wood burning fire-places — Full basement.

TEL. — AN 3-3240

DEMESIO!

Dr. Daugirdaitė-Sruogienė, Lietuvos istorija

vadovėlis lituanistinėms moky- kloms ir tėvams, vaikus su Lietuvo- praeitimi norintiems supažindinti namuose. Knyga iliustruota, kie- tasis viršelias, 204 pusl. Kaina \$3.

DRAUGAS 4545 W. 63rd Street Chicago 29, Illinois

DRAUGO Administracijos dar galima gauti šiuo saleziečių išleistų knygų:

šiniai VI. Stančikaitės, kaina 2 dol.
St. Džiugas: NEKLAUZADOS, eiliuota, iliustruota pasaka, kaina 2 dol.
A. Colbacchini: UKĖ-VAGUČU, apysaka iš Brazilijos indėnų gyve- nimu, fotografinė dokumentacija, kaina 2 dol.
M. Krupavičius: LIETUVIŠKOJI IŠEIVIJA, dabartinės išeivi- jos studija, kaina 2 dol.
S. Antanaitis: ARCHIMEDAS, DIDYSIS GRAIKŲ MOKSLININ- KAS, studija, kaina 2 dol.
F. Bartkus: PAZVELKIME Į MARIJĄ, trumpas šv. Marijos gyvenimas, iliustruotas, kaina 2 dol.
Br. Zumeris: GYVENIMO KELIU, mintys jaunimui, jaunimo literatūros premijoms veikalas, kaina 2 dol.
A. Tyruolis: MARIJOS ŽEMĖ, lietuvių poetų eilių vainikas (su liaudies meno užsklandom), kaina 2 dol.
St. Džiugas: KETURI VALDOVAI, iliustruota apyskaitė, pie- Pr. Gavėnas: JAUNOJO GALIČONO KELIU, Domininko Savio gyvenimo brožai, 4 spalvų iliustracijos, kaina 2 dol.

PASINAUDOKITE

"DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMU

Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaus- tūvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.

DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programms, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reik- mingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos dar- bų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas, duotas DRAUGO spaustuvėi, yra parama dienraščiui.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškus draugus vadus pasinaudoti dienraščio DRAU- GO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gy- venimą išeivijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaus- tūvei.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street CHICAGO 29, ILL. — TEL. LU 5-9500

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

Mūr. 2 butai 3 ir 2 kamb., 30 pė- du sklyp., naujas garažas Gage par- ke, tik \$18,000, idealu mažai šei- mai.
Med. 5 ir 4 kamb. centr. šildymas, \$30 nuomos į mėn. ir 5 kamb. butas sav. garazas, Brighton Pk., \$17,000.
Mūr. 2 po 5, geras sklypas ir di- delė pastogė, arti mokyklų, prašo \$25,000, Brighton Parke.
Mūr. 4 butai ir 2 krautuvės, ge- ros pajamos, įmokėti \$15,000, 65 ir Western apytinkėje, geras parkinis.

SIMAITIS

REALTY — INSURANCE

2737 W. 43rd St. CL 4-2390 arba

4936 W. 15th St. OL 6-4980

72-os ir California. 2-jų butų, 10 m. mūr. 4 ir 3 kamb. Dėl sku- baus išvykimo sav. parduoda su nuostoliu. \$26,900. Skambinti — E. Orentas.

Arti 72-os ir Talman. 2-jų aukš- tų mūr. 4—4—2 kamb. 2 auto. ga- ražas. Apsauga nuo potvynio. Aukštos pajamos. \$30,900.

Arti 64-os ir Cicero. Modernus 15 m., 6 kamb. mūr. tri-level (4 mieg.), alyva šild. Alumin. langai. \$16,500.

Marquette Parko rajone pigiai parduodamas 5 kamb. mūr. na- mas. Gazu-karštu vand. šildymo sistema. Tuojau galima užimti. Tik \$13,500.

Turime daug kitų gerų parkinių: re- zidencijų ir apartamentų namų. Be jokio įsipareigojimo skambinkite arba dar geriau užvažiuokite ir pamatysite!

Draudimo Agentūra Patarnauja

Visais Draudimo Reikalais

J. BACEVIČIUS

BELL-VARPAS

REAL ESTATE

General Insurance, Notary Public

6455 SO. KEDZIE AVENUE

Tel. Prospect 8-2233

2 a. mūr. 5 ir 6 kamb. Gage pa- ke. Centr. šild. 2 maš. mūr. gar. \$22,500.

2 a. med. 5x6 ir 2 kamb. \$185 pajamų mėn. Taksai \$150. Įmokėti \$3,800.

22 kamb. ROOMING HOUSE plus puiki taverna, \$3,500 pajamų mėn. Visais tik \$44,000.

3 skl. (total) Oak Lawn 40x125 kiekvienas. Arti mokyklų ir krau- tūvių. \$15,000.

ŠIMKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood Ave.

Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

KANKAKEE RIVER RESORT

Breath Taking Fishing Resort! Long estab. Fisherman's Paradise with 5 furn. cottages & 3 private Bays! All ideally situated on 23 acres of Scenically Wooded Re- fuge! Club license avail. & could easily be made into an exclus. club resort. Modestly appraised at \$53,000. Couple retiring, asking \$49,000 or — best offer!

Terms to be arranged.

MOSCICKI REALTY

8845 S. Halsted AB 4-5480

Marquette Parke 4 nauji vienos šeimos namai parduodami paties statytojo. HE 4-7482 arba PR 6-0957.

VACYS CONSTRUCTION CO.

5948 SO. KARLOV AVENUE

Parduodamas naujas, didelis 2-jų butų namas, 1 1/2 vonios, karšto vandens šiluma (atskirai abiem butam). Aukštas ir sausas rūsys. Ažuolų medžio išbaigimai. Kera- mikos plytelių vonios ir virtuvės. Įrašyti virinimo pečiai. Susitarimui apžiūrėti skambinti savininkui —

PROspect 8-3792

CICERO PARKHOLME

Erduvų bungalow 4 1/2 kambar., rūsys išklotas plytelėmis. 2 1/2 auto garažas, viskas moderniškai įren- gta, tik 4 metų senumo, pilna kai- na \$21,500. CR 7-6441.

Mūr. 2 apt. po 5 kamb. Atskiri šildymai. \$31,500.

Mūr. 6 metų, 4 1/2 kamb. Mar- quette pk. \$22,000.

Mūr. 2 apt. 5 ir 6 kamb. Šildy- mas karštu vandeniu. \$20,500.

A. KATILIUS R.E.

2456 W. 69th St. RE 7-8399

ISNUOMOJAMA FOR RENT

NAMŲ SAVININKAI

TARPININKAUSIMAS

BUTŲ ISNUOMAVIMU

PATARNAVIMAS VELTUI

TURIME LAUKIANČIŲ SARASĄ

BELL-VARPAS Real Estate

6455 S. Kedzie — PROspect 8-2233

Įsnuom. mieg. kamb. naujame name, 1-mas aukštas, poniai ar panelai. Galima naudotis virtuve; prie Kedzie ir 61 St. Skambinti po 6 val. vak. PR 6-6607.

Įsnuom. 4 kamb. butas iš kiemo, 2935 So. Halsted St., Bridgeporte. Yra gazo pečius apšildymui. \$45. Kreiptis į sav. tel. LU 2-5129.

Perskaite "Draugą", duoki- te jį kitiems pasiskaityti.

REAL ESTATE

Mūrinis 2 po 4 ant 30 p. loto, Gage p., \$24,900.
Mūrinis 1 1/2 a. prie 71 ir Sacra- mento, \$27,300.
Mūrinis, krautuvė ir 3 butai, Brighton p., \$36,000.
Mūrinė taverna, 3 butai ir ekstra loto, arti mūsy įstaigos, \$41,000.
Mūras 5 kamb. prie 66 ir Mozart, tik \$17,000.
Medinis 5 kamb. ant 35 p. loto, Gage p., \$12,800.
Medinis 8 kamb. — 4 mieg. — visi ant pirmo aukšto — rūsy, nau- jas šild., garažas, mažas įmokėjimas, Marquette p., \$15,950.
Mūrinis 5 kamb. rezidencija ant 40 p. loto, Marquette p., \$15,500.
Mūrinis 4 kamb. namas prie 71 ir Rockwell, \$13,500.
Mūrinis pajamų namas Marquet- te p., \$64,000.

A. KAIRYS REAL ESTATE

2517 W. 69th St. Tel. PR 6-0956 ar HE 6-2099

PUIKI REZIDENCJA!

Ant 40 pėdų sklypo netoli Archer ir 53-os. Pušinių, lentų rūsio sienos, virtuvė, išvietė, garažas. Dekoraty- viniai mediniai, \$23,000.

\$11,000 METINIŲ PAJAMŲ

Šiaurinėje miesto dalyje 3 aukšto mūr. "rooming-house" — 19 kam- barių ir 2x4 kieme dar 1 1/2 aukš- to mūr. — 5 ir 4 kamb. Visi kaina \$34,500.

60 PĖDŲ SKLYPAS

Grazus, kampinis. Gage Pk. ant bižio gatvės, \$14,800.

KAMB. MŪR. BUNGALOW

Gage Pk. Nauja gazo šiluma, 2 mašinų garažas, 3 bloki iki katal. mokyklos ir bažnyčios, \$19,500.

VISAI SU MAŽU ĮMOKĖJIMU

Galite gerom sąlygom pirkti 5 metų gražų mūr. bungalow Mar- quette Pk. Savininkas, iškeliamas iš Chicago — turi skubiai parduoti. Apžiūrėkite!

JŲR. PAJAMŲ NAMAS

3 butai ir bižio gatvė Bridge- porte. Tik \$18,500

P. LEONAS

REAL ESTATE

2735 West 71st Street

Tel. WALbrook 5-6015

Brighton, Gage ir Marq. Park. Mūr. nam. 2x4 gar. 3 lot. \$36,900.

Mūrinis 2 apart. garažas, \$22,900.

Mūr. naujas, 7 kamb., labai pigiai. Kampinis loto 75x125, bagenas.

Prieš perkdami namus, būtinai pa- tikrinkite mus.

BUDRECKAS

4061 ARCHER AVE. LA 3-3884

CONTRACTORS

KERELIS BROS.

CONSTRUCTION CO.

STATOME VAIKUS REZIDENCINIUS

MEDICINOS IR PREKYBOS

TIKSLIAS SKIRTUS PASTATUS.

ARCHITEKTAS ATLEKA PLANAVIMĄ

PAGAL JOSŲ PAGEIDAVIMĄ

REPUBLIC 7-8949

6350 S. ALBANY AVE. CHICAGO

STANKUS

CONSTRUCTION CO.

Atleka planavimo ir staty- bos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pa- statų. Jūsų pasirinkimui tu- rime virš 300 įvairių stan- dartinų projektų.

Ofiso ir namų telefonas:

PROspect 8-2013

7403 S. WESTERN AVE.

Chicago 36, Illinois

"VIKOO" Heating Co.

Įrengia naujus ir perstato ge- nus visų rūšių namo apšildy- mus, pečius (furnaces), gas ir aljvos "conversion burners", vandens "boilers", vandens au- tekėjimo rinas (gutters) ir at- lieka visus darbus susijusius su namų apšildymu.

4444 S. WESTERN AVE., Chi- cago, ILL. VI 7-5447 — D. Žu- kauskas, Cicero tel. OL 2-2017 — V. Štuppa.

V. ŠIMKUS Constr. Co.

2618 W. 71st Street Tel. PR 8-4268 ir TE 9-5531

REAL ESTATE

Mūrinis ant 30 p. loto, 10 m. netoli Marq. pk. \$16,900.
Mūrinis, 2 butai — 5 ir 6 kamb. Gage Pk. Tik \$20,950.
Mūrinis, Naujas 2x6 kamb. Gage Pk. 40 p. loto, \$41,800.
Medinis, 1 1/2 a. (6 ir 5 viršų), 33 p. loto, rūsys, \$13,500.
Mūrinis 5 m. ant 50 p. loto pušni rezidencija, \$25,900.
Mūrinis — 3 butai po 4 kamb. prie 44 ir Mozart, bagenas, \$16,900.
Mūrinis 5 met. namas prie 71 ir Mozart — 4 mieg., garažai. Kaina sunaikinta iki \$21,500.
Mūrinis 2 po 4 ir butas rūsy prie 45 ir Talman. \$25,600.
Mūrinis 6 kamb. prie 65 ir Rock- well skub. parduodamas už \$16,900.

J. STONKUS, R.E.

2617 W. 71st St.

HE 6-1517 arba PR 8-1595

Mūrinis 2x4 kamb. Platus sklypas ir garažas, \$21,000.

Šviesių plytų 8 metų mūras Mar- quette Parke, 2 butai po 4 1/2 kamb. Naujas garažas, \$33,000.

Naujas 5 1/2 kamb. mūras netoli Draugo, \$22,20

APLINK MUS

× **Prof. dr. Zenonas Ivinskis** šio mėn. pabaigoje iš Romos atvyksta į Jungtines Amerikos Valstybes dalyvauti Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime. Iškilus mokslininkas, istorikas, daugelio istorinių veikalų ir straipsnių įvairiomis kalbomis autorius prof. dr. Z. Ivinskis pastoviai gyvena Romoje, Vatikano archyvuose renka Lietuvai liečiančią medžiagą, o Bonnoje reikiąsi Baltų Instituto veikloje, kuriam paskutiniuosius 2 metus iš eilės pirmininkavo. Gyvai reikiąsi Europos Lietuvos Fronto Bičiulių veikloje. Tremties metais dalyvavo abiejose pasauliniuose istorikų kongresuose, kur skaitė paskaitas apie Lietuvą. Aktyviai bendradarbiauja į Laisvę, Aidus, Laiskai Lietuviams ir kituose žurnaluose. Amerikoje išbus apie mėnesį ir skaitys keletą paskaitų. Amerikos žemėje pirmiausia sustos Chicagoje, kur penktajame Lietuvos Katalikų Mokslo akademijos suvažiavime dr. Z. Ivinskis turės labai aktualią paskaitą apie Lietuvos istoriją naujų šaltinių ir pokarinių tyrinėjimų šviesoje. Tas mokslo vyrų paskaitas visi, kas tik norėsime, galėsime išgirsti rugsėjo 1, 2 ir 3 dienomis Chicagoje.

× **Aleksandras G. Kapočius** yra Kolumbo Vyčių 1262 sk. spaudos reikalų tvarkytojas. Jo adresas, 12315 S. Emerald ave., Chicago 28, Ill.

× **Feliksas Kasparsas**, gyv. 1307 So. Central Ave. Ciceroje, kartu su žmona Danute ir sūnumi Algirdu buvo išvykęs į Kanadą, kur aplankė gimines. Iš kelionės parsivežė šviežių jspūdžių. Kasparsas verčiasi baldų bei kitų namų daiktų perkraustymo bizniu.

× **Būrys Chicago** lietuvių sportininkų dalyvaus XI-jų Š. Amerikos liet. sporto žaidynių II-sios dalies varžybose, kurios įvyks rugpiūčio 26-27 d. Clevelande. Tą patį savaitgalį ir kelias dienas prieš tai Clevelande bus 48-sis L. Vyčių seimas, į kurį taip pat važiuos nemaža chigagiečių.

× **Stasys Daunys** pakviestas "I Laisvę" vyr. redaktorium. Į redakciją kolektyvą įeina rašyt. A. Baronas, V. Rygertas, Vl. Būtėnas, J. Baužys, dr. K. Ambrozaitis. Į redakciją kolektyvą pakviesta daugiau asmenų, gyvenančių už Chicago ribų. Naujas "I Laisvę" redakcijos adresas: 2801 W. 38 St., Chicago 32, Ill. Administracijos adresas lieka nepasikeitęs — 1936 S. 49 Ave., Cicero 50, Ill.

× **Ligšiolinis redaktorius dr. V. Vardys**, "I Laisvę" redagavęs daugiau kaip dvejus metus, dėl profesinio darbo sąlygų iš redaktoriaus pareigų pasitraukė.

× **Leonardas Baltušis**, elekt. inžinierius, su šeima persikėlė iš Milvauke, Wis., į Red Wood, Calif., kur mano pastoviai įsikurti.

× **Zita (Rimkutė) ir Bronius Žvirgždai**, neseniai persikėlę į Cicero, susilaukė dukrelės. Ligi šiol augino du sūnelius.

× **Dr. Alberto ir Violetos** (Buženaitės) Avių naujagimis rugpiūčio 20 d. pakrikštytas Augustinu. Krikšto apeigas atliko kan. F. Kapočius.

× **Chicago Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla** tryliktojusius mokslo metus pradeda rugsėjo 9 dieną, šeštadienį.

Nuo 9:30 v. ryto mokykloje vyks naujųjų ir buvusių mokinių registracija, vasaros darbų gražinimas ir stojamieji bei patalų egzaminai. Mokykla randasi Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave.

× **Cicero A. L. Mokykla** naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 9 d. 9 val. ryto. Š. Antano mokyklos patalpose. Tą dieną bus ir naujai įstojančių mokinių patikrinimas. Cicero, artimesnių priemiesčių ir Chicago vakarinės ir šiaurinės dalies lietuviai tėvai prašomi paraginti savo vaikus lankyti šią šeštadieninę mokyklą, lietuvių židinį. Kviečiami taip pat ir tie, kurie yra lanke ir nustoje lankyti ir dabar nori mokyklą užbaigti. Visi suinteresuotieji platesnių informacijų gali gauti nuo 6 v. v. telefonu: OL 2-7686.

× **Lietuvių Studentų s-goj** į naują centro valdybą išrinkta: A. Rimas, J. Gailiūšytė, R. Kaubaitė, A. Saulis, J. Vaičiūlis, B. Ciešaitis ir R. Kvilytė.

Kontrolės komisijon: D. Benokraitė, M. Pakštys ir E. Sužiedėlis.

Garbės teisman — P. Bagdonas, R. Motekaitis ir R. Stakauskas.

— **P. P. Činikiai**, 1434 So. 49th Ave. priskaitomi prie jaunųjų kartos, jie atžymėjo savo 25 metų sukaktį. Anot jų pačių, nei nepajutome, kaip prabėgo tiek metų, tik yra įrodymas mūsų dukra Diana. Činikiai abu geri lietuviai, veiklūs savo draugijose.

× **Stasė Loretta Stasulaitė**, 1325 So. 49th Ave., Cicero, Ill., baigė Lojolos universitetą, gaudama meno mokslų bakalaurą laipsnį, ir dar toliau laisvini Lojolos universitete. Ši rudenį pradės dirbti mokytoja Franklino mokykloje, Chicago miesto.

DIDINGAS MUZIKOS FESTIVALIS

Apie 65,000 žiūrovų sutraukė dienraščio "Chicago Daily Tribune" organizuojamas muzikos festivalis. Tiek žmonių suėjo, nepaisant nevisai palankaus oro. Programą pildė varžybas laimėjusieji solistai, muzikai, chorai, orkestrai. Pirmą vietą orkestrų A klasėje laimėjo katalikų CYO orkestras.

AMERIKIEČIŲ GALIMYBES PRALENKTI SOV. SĄJUNGA RAKETOSE

JAV aukščiausieji mokslininkai trečiądienį suvažiavimą į Northwestern universitetą Chicagoje dalyvauti dujų dinamikos simpoziume, kurį organizuoja tos rūšies Northwestern universiteto laboratorija ir JAV Raketų draugija. Be kitų dalykų, bus svarstomos galimybės pralankyti Rusiją tolimųjų erdvių raketų srityje.

Izolda Bendoraitytė, viena iš buvusiųjų Lietuvos paviljone Tarpt. Prekybos parodoje Chicagoje. Ji buvo nufotografuota drauge su Illinois Bell Telefonų bendrovės aukštu pareigūnu prie United Press telefoto ekrano, kuris pagauja iš toli atsiunčiamą vaizdą. Vėliau šis nuotrauka buvo išsiuntinta spaudoje.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **Muz. Petras Armonas** vadovauja Los Angeles lietuvių kolonijoje naujai susiorganizuotam Dainos vyrų kvartetui. Kvarteto vadovas repeticioms važinėja iš Santa Barbara miesto, kurs yra 100 mylių nuo Los Angeles.

Pirmasis viešas kvarteto pasirodymas bus š. m. rugsėjo 10 d. Kalifornijos Lietuvių dienų, Ukrainiečių kultūros centre (4315 Melrose Ave.).

— **Kun. Jonas Ruokis**, iš Albany vyskupijos, New Yorke, buvo atvykęs į Los Angeles, Calif., atostogų. Buvo sustojęs pas p. Jurkūnus, Lomita, Calif. Liepos 9 mūsų bažnyčioje svečias atlaikė lietuviams sumą ir pasakė gražų pamokslą. Kun. Ruokis darbuojasi katalikų parapijoje.

— **Los Angeles** liepos 19 d. mirė, gavusi plaučių uždegimą, Uršulė Pšibilskienė, tremtinė, 65 m. amžiaus, kilimo nuo Mariampolės. Liepos 22 d. iš Sv. Kazimiero bažnyčios buvo palaidota Los Angeles Kalvarijos kapuose. Velionė priklausė Katalikų Moterų Sąjungai ir buvo pavyzdingo gyvenimo moteris. Uršulė savo darbštumu buvo susitapusi keletą tūkstančių dolerių, bet, deja, mirdama nepalikė jokio testamentą, todėl jos santaupos perėjo public administrator žinion.

Iš šio įvykio mums visiems reiktų pasimokyti, — laiku suvartoti savo sunkiai uždirbtas santaupas ir padaryti testamentą.

P. S. "Drauge" savo laiku (praėjais ir šių metų pradžioje) buvo spausdinami straipsniai. Kaip pasidaryti testamentą. Ta medžiaga dabar patikrinama ir bus atspausdinta atskiroje knygelėje.

— **Serga kun. kan. A. Steponaitis**, paguldytas St. Joseph's Hospital, Burbank, Calif., kur kapelionauja kun. kan. K. Steponis. Kanauninkas ligoninėje buvo nuvežtas liepos 19 d. Bechroniško artrito pečiuose, buvo rastas plaučių uždegimas, širdies ir vidurių negalavimai. Tačiau dabar atrodo, kad pavojus yra sumažėjęs ir ligonis palengva sveiksta.

— **Juozas Babušis** šiomis dienomis atvyko iš Chicago, Ill., nuolatiniame apsigyvenimui į Los Angeles, Calif. Vertėsi dažymo darbu Europoje, Argentinoje, Chicagoje ir dabar tęsia tą darbą Los Angeles mieste.

CHICAGOS ŽINIOS

PLAUKIMAS SKERSAI MICHIGANĄ

Šeši asmenys vėl pasiryžo bandyti iš Chicago nusiplaukti į Michigan City. Tarpas yra 36½ mylių. Plaukikai yra šie: Dennis Matuch, 19 m., Ted Erickson, 33 m., Elemer Korba, 31 m., Kathryn ir Cynthia Simecek, 18 ir 21 m., iš San Jose, Calif., ir Mary Margaret Revel, 23 m., iš Huntington Park, Calif. Pirmas nusiplaukęs į Michigan City gaus \$3,675 (po \$100 už mylį), kuriuos skiria Jim Moran. Plaukikus lydės 25 laivai. Plaukimo kelias bus nužymėtas dviem šimtais baltų, dujomis pripūstų, balionų. Plaukimą tie ryžtingieji pradėjo vakar.

MILIJONINĖ ATOMINĖ STATYBA

\$4,400,000 statyba auga Argonne laboratorijoje, netoli Chicago. Joje, panaudojant iš

tolo kontroliuojančius įrankius, bus tiriami labai radioaktyvūs elementai. Naujai statomoji laboratorija bus viena iš pačių moderniausių pasaulyje.

VANDALAI BAŽNYCIOJE

Paaugulių siautėjimas mokyklose ir kitose vietose Chicagoje plečiasi. Sekmadienį tie vandalai įsibrovė į Kankinų Karalienės bažnyčią ir mokyklą Evergreen parke ir padarė tūkstančius dolerių nuostolių. Labiausiai apnaikintos raštinės, tarnaujančios mokyklai ir bažnyčiai: išdaugyti langai, sunaikinti sporto trofėjai, išlaulytos rinkliavų dėžės ir tada padegtas gaisras, kad panaikintų vandalizmo pėdsakus. Praeinantis berniukas pastebėjo gaisrą ir pašaukė ugniagesius. Ugniagesiai mokykloje rado net ir ugnies gesintuvus, ištuštintus pirm padegant gaisrą. Vandalai į pačią bažnyčią nebuvo įję ir sekmadienį paimaldos vyko normaliai.

MIRTINAI SUŽEISTAS BERNIUKAS

William Mayer, 11 m. berniukas, ties 99 gatve ir Utica, Evergreen Parke, važiuojęs dviračiu, buvo mirtinai sužeistas, kai į jį trenkė automobilis. Mašiną vairavusi Roberta Koenig, 21 m., pasakoja davusi signalą, kad berniukas sukty į šalį, jis gi staigiai pasukęs į liniją, kur bėgo automobilis. Berniukas greit po to mirė, nugabentas į ligoninę.

SEIMŲ SOCIALINIS CENTRAS

Sv. Mykolo parapija prie savo bažnyčios 4821 S. Damen, Chicagoje, pradeda statyti seimų socialinį centrą. Sekmadienį įvyko pamatų praskimo iškilmės. Dalis pastato, užimančio du aukštus, bus skirta sportui. Čia bus įtaisyti ir sausumos pačiūžų takai. Kitose pastato dalyse bus 11 kambarių su virtuvele, sportininkų raštinė, jaunimo kambariai, klubų kambariai ir kitomis susirinkimų patalpomis. Pastatas kainuos \$400,000; pasidėjimais ir pinigais jau gauta \$290,000.

salėje, šalia Vlado Paužo krautuvų yra šaukiamas visuotinis narių susirinkimas. Dienotvarkėje labai svarbi klubo reikalai, sutarties pratęsimo su WCHB radio stotim klausimas ir kiti. Nesusirinkus reikiama narių skaičiui, už pusvalandžio bus šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus skaitomas teisėtai, nežiūrint narių skaičiaus.

— **Simas ir Jadvyga Kečiai**, pardavę savo biznį Chicago, Ill., atvyko į Los Angeles gyventi ir įsikūrė savo seniau pirktuose namuose.

— **Inž. Algimantas ir Ingrida Juodeikytė - Kazakevičiai**, Placentia, Calif., susilaukė dukrelės, kuriai duoti Daivos Reginos vardai.

TELEVIZIJAS

paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnav. vietoje \$3.00, už dirbtuvės darbą — \$10.00 ir dalyvavimas parodose. J. M. GLINAS 2549 W. 69th St. U. A. PR 6-1063

GERAS IR PIGUS DAŽYMAS

IS LAUKO IR VIDAUŠ LA 3-4264

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų

A. VILIMAS

3415 S. Litmanica Ave. Tel. FRontier 6-1882

AUSROS VARTŲ PARAPIJOS NAUDAI PRASIDĖJO KARNAVALAS

Iš užsilikusių duomenų matosi, kad prieš porą dešėty metų Ausros Vartų parapija (Westside, 2327 W. 23 Pl.) buvo turtinga ir žmonėmis, ir chorisais, ir pajamomis. Šiandien viskas tiek sumažėjo, kad vien tikėtai vietos klubono apskrumo dėka tegalima vos vos galus su galais suvesti.

Rugp. 17 d. įvyko tokio karnavalo atidarymas. Buvo taipgi ir programa: filmų artistas Pat O'Brien linksmai nuteikė publiką savo humoristinėmis pastatymais. Be ko kito jis patarė: "Kai mirsi, kuogreičiausiai pasiskubink nubėgti į dangų, kol velnias nesusūžins apie tavo mirtį".

Atidaryme grojo kapela Karose. Šio kapelmeisterio trys dukrelės ritmingai ir darniai pašoko du šokių "step dance". Jaunimui ypatingai tie šokiai

patiko. Estradukė buvo nedidutė, vos tegalėjo 4 poros pasijudinti, bet ši grupė sugebėjo ir prie šių apystovų prisitaikinti. "Ateities" šokėjų grupė yra žinoma savo pasirodymais įvairiuose rengimuose, tad je ir čia buvo šiltai sutikti. Šokius atliko darniai, nesugriaudami figūrų šokiuose. Tiesa, jų žingsniai buvo suvaržyti, laisvesniems judesiams net kludė bu-tafonija, bet jie sumaniai vingiavosi tarsi unguriai. Tą visą įvertindami, publika nesigailėjo katučių.

Šis bazaras tęsis ligi rugp. 27 d. Atidaryme prisirinko gana daug publikos, bet tolimesnis pasisiekimas priklausys nuo oro giedrumo ir nuo publikos nuotaikos. Iš plakatų matosi, kad lankytojus kasdien linksminis kapelos (pasikeisdamos dienomis).

4 1/4%

Planingas taupymas moka gerus dividendus Pradėk taupyti šiandien

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

and Loan Association

METINIS DIVIDENDAS

Veikia J.A.V. valdžios leidimu ir jai priežiūroje 2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS Phone: VI 7-7747 John J. Kazanaskas, Pres.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

PATIKRINKIT AUTOMOBILĮ PAS PRITYRUSIUS MECHANIKUS

TUNE UP 8 CIL. \$ 7.00
TUNE UP 6 CIL. \$ 5.50
AUTOMAT. TRANSMIS. SEALS IR DEJIMAS \$30.00
VISŲ FIRMŲ AUTOMOBILIŲ STABIJŲ (Relinings) nuo \$14.95 iki \$17.95
TRANSMICIŲ PERDIRBIMAS (OVERHAUL) DARBAS \$30.00

MOTORO PAGRINDINIS REMONTAS, "BODY WORK" IR DAŽYMAS

KIEKVIENAS DARBAS GARANTUOJAMAS 90 DIENŲ.

WESTERN AUTO SALES & SERVICE

(LIETUVIŲ IMONĖ)

4318 South Western Avenue

Telefonas — LAfayette 3-1790

KVIECIAME APLANKYTI NAUJAS PATALPAS!

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 1/4%

NESA INVESTAVIMO SĄSKAITOS

Mokami nuo vasario mėn. 1 d., 1960 m.

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. p. ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 p. p. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:

BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226

Vedėjas E. RUDAITIS

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PRospect 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30, kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Sekmadieniais liepos ir rugpiūčio mėn. abi krautuvės uždarytos. Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidara tik 6211 South Western Ave. krautuvė.